

βλογικομά

— 6 —

βλογῶ

Ἄποκτῶ εἰς τὸ πρόσωπον οὐλὰς τῆς εὐλογίας Στεφελλ. (Αἰτωλ.) : Τοὺς κόλλ’ οἱ βλουγὰ κὶ βλουκόφηι τού πρόσωπον τ’.

Μετοχ. βλογιάρις 1, δ ἴδ., κοιν.: Βλογικομένος ἄντρας. Βλογικομένη γυναῖκα. Βλογικομένο κορίτσι – παιδί – πρόσωπο κττ.

Πβ. βλογικτυπειέμαι.

βλογικομά ἡ, Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. βλογικόβομαι.

Βλογικομάδα, δ ἴδ.: Ἐντι νόση μούρη του γεομάτη βλογικομές.

βλογικομάδα ἡ, πολλαχ. βλογικομάδα

"Ιμβρ. κ. ἀ. λογικομάδα Μέγαρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βλογιά καὶ κομμάδα.

Ἡ οὐλὴ τῆς νόσου εὐλογίας ἔνθ' ἀν.: "Οὐδὲ βλογικομάδες εἰν' τὰ μοῦρα του Κρήτ. || *Ἀσμ.

Ψηλὲ λυγνέ μου τοελεπῆ μὲ τοοὶ βλογικομάδες, πέρασ' ἀπὸ τὴν δόρτα μου καὶ πὲ δύὸ μαδινάδες Κρήτ. Συνών. βλογιά 9 β, βλογικομάδα, βουλλοκομμάδα.

***βλογικομενομούρης** ἐπίθ. βλογικομούρης Κρήτ.

Ἐκ κοῦ βλογικομένος μετοχ. τοῦ βλογικόβομαι καὶ τοῦ οὐσ. μούρη.

Βλογιάρις 1, δ ἴδ.

βλογικοφτόδες ἐπίθ. ἀμάρτ. βλογικοφτέ Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βλογιά καὶ τοῦ ἐπιθ. κοφτός.

Βλογιάρις 1, δ ἴδ.

***βλογιομάννα** ἡ, ἀβλογιγομάννα Λῆμν.

Ἐκ τῶν οὐσ. βλογιά καὶ μάννα.

Μέγα ἔξανθημα γεννώμενον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πάσχοντος ἀπὸ εὐλογίαν (κατ’ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μικρὰ ἔξανθήματα).

βλογιομούρης ἐπίθ. Σύμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βλογιά καὶ μούρη.

Βλογιάρις 1, δ ἴδ.

βλογιστάψι τό, ἀμάρτ. βλογιγοντάψι Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βλογιά καὶ ταψί.

Μετάλλινον σκεῦος ἐντὸς τοῦ ὅποιου ψήνεται δ’ ἀρτος τῆς ἐκκλησίας.

βλογικτυπειέμαι ἀμάρτ. εὐλογικτυπειέμαι Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βλογιά καὶ τοῦ ρ. χτυπειέμαι, δι’ διδ. χτυπῶ.

Προσβάλλομαι ὑπὸ τῆς νόσου εὐλογίας. Πβ. βλογικόβομαι.

***βλογιστερό** τό, φλονίστιρον Θράκ. (Κωστ. Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλογιστής < βλογίζω < βλογῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ερό, δι’ ἥν ἴδ. - ερός.

1) Ἡ ξυλίνη σφραγίς μὲ τὴν ὅποιαν σφραγίζεται δ’ ἀρτος τῆς λειτουργίας, τὸ πρόσφορο Σουφλ. Συνών. βλογιγοντός. 2) Ἀντίδωρον ἀπὸ τὸν ἀρτον τῆς λειτουργίας Κωστ. Συνών. ἴδ. ἐν λ. βλογιά 8 γ.

βλογίτσα ἡ, Πελοπν. (Κίτ. Λιγουρ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βλογιά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ίτσα.

1) Μικρὸν πρόσφορον τῆς λειτουργίας Πελοπν. (Κίτ.

Μάν.) 2) Εὐφημητικῶς ἡ νόσος εὐλογία Πελοπν. (Λιγουρ.): *Ἀσμ.

Μᾶσε βλογάσαν τὰ παιδά καὶ οῦλα τὰ παλληκάργα, ψιλὴ βλογίτσα τά πιασε, ψιλὴ σὰν τὸ πιπέρι.

βλογούδι τό, ΑΠαταδιαμ. Χριστουγεννιάτ. Διηγ. 86 βλογούδι Σκίαθ.

*Υποκορ. τοῦ οὐσ. βλογιά διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούδι.

Μικρὸς σφραγισμένος διὰ σταυροῦ ἀρτος προσφερόμενος ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν εἰς τὸν ιερέα κατὰ τὴν προηγουμένην τῶν Χριστουγέννων νηστείαν.

βλογῶ, εὐλογῶ λόγ. σύνηθ. καὶ Καππ. (Φάρασ.)

Πόντ. (Οἰν. Τραπ.) εὐλογάριον Εῦβ. (Κάρυστ.) εὐλογός Κύπρ. Νάξ. (Απύρανθ. Γλυνᾶδ.) Νίσυρ. Ρόδ. κ.ἄ. εὐλογοῦ Τσακων. βλογῶ κοιν. βλογάριον σύνηθ. βλογοῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) βλογάριον βόρ. Ιδιώμ. βλογάριον Πελοπν. (Κόκκιν. Μεσσ.) βλογάριον βόρ. Ιδιώμ. βλογῶ Ανδρ. Θήρ. Κάρπ. Κάσ. Κίμωλ. Κρήτ. Κύθν. Μεγίστ. Μήλ. Σκύρ. Σύμ. κ.ἄ. βλοοῦ Σκύρ. βλοάριον Κεφαλλ. κ.ἄ. βλοού Εῦβ. (Στρόπον.) κ.ἄ. βλοοῦ Απούλ. βλογάριον Καλαβρ. (Μπόβ.) δύβλογάριον Καππ. (Σινασσ.) βλογοῦ Τσακων. εὐλογίζω Καππ. (Σίλ.) Πόντ. εὐλογίζω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) βλογίζω Καππ. (Ανακ. Σίλ. Φερτ.) βλογίτζω Απούλ. Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. εὐλογῶ = λέγω περὶ τινος καλοὺς λόγους, ἐπαινῶ. Ὁ τύπ. εὐλογίζω καὶ μεταγν. Πβ. Π. Δ. (Τωβ. 4, 12) «ηὐλογίσθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν».

1) Ἐκφέρω λόγους εὐχαριστίας, εὐχαριστῶ Ανδρ.: Δὲ βλοῦς, μόνε θαμάζεις. 2) Πιστεύω Πελοπν. (Κορινθ.): Αὐτὸς δὲ βλογάει Θεό - Χριστό. 2) Μετ’ ἀντικ. ἡ ἀπολύτως παρέχω τὴν εὐλογίαν μου, εὐλογῶ κοιν. καὶ Απούλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.): Ὁ Θεός εὐλόγησε τοὺς κόπους του λόγ. σύνηθ. || Φρ. Εὐλογεῖτε (χαιρετιστήριος προσφώνησις πρὸς ιερέα συνοδευομένη πολλάκις καὶ μὲ τὸ καλημέρα κττ.) πολλαχ. || Γνωμ. Τὸ ἄδικον οὐκ εὐλογεῖται σύνηθ. || Παροιμ. Ἐμπρόδος ‘ς τὸν μπαμπά δ γέρος δὲ βλογῆ (παρόντος ἀρχηγοῦ δ ὑφιστάμενος οὐδὲν ἐνεργεῖ) Ζάκ. Ἰγώ παπλᾶς τὸν βλογῆς; (πρὸς τὸν προλαμβάνοντα νὰ ἐκφέρῃ γνώμην ἐνώπιον εἰδικοῦ) Λέσβ. || *Ἀσμ.

Κυρά μου, τὰ παιδάκια σου τὰ μοσκαναθρεμμένα, δποὺ τὰ βλόγαγ’ δ Χριστός κ’ η Παναγία καὶ μεγάλη Πελοπν.

Χριστέ μας, βλόγα τὰ σπαθά, βλόγα μας καὶ τὰ χέρια Πελοπν. (Ολυμπ.)—Ποίημ.

Βλογῆ τὸ πετραχήλι του, τὸ βάρει ‘ς τὸ λαιμό του, γυρεύει νεκρολίβανο, φυσᾶ τὸ θυμματό του ΑΒαλαωρ. Ἐργα 2, 168. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. β) Υψώνω τὴν δεξιὰν χεῖρα μὲ τὸν ἐκκλησιαστικῶς καθιερωμένον σχηματισμὸν τῶν δακτύλων πρὸς παροχὴν εὐλογίας κοιν.: Ὁ δεσπότης βλογάει τὸ λαό. 3) Εὔδοκῶ, συγκατανεύω Νάξ. : Ηὐλόγησεν ὁ Θεός τὰ πάρω γάρ (ἐκ παραμυθ.) 4) Συνάπτω ἀνδρόγυνον εἰς γάμου κοινωνίαν, στεφανώνω σύνηθ. καὶ Καππ. (Ανακ. Σίλ. Σινασσ. Φερτ.): “Ἀσμ. ‘Ως τρέμ’ ἡ γῆς μὲ τὸ σεισμὸ καὶ τὰ βουνά χαλοῦντε, ἐτού θὰ κάμω ταραχή, ὅδὸς θὰ σὲ βλογοῦντε (ὅδὸς = δταν) Κρήτ.

Τοῦρκος νὰ γίνη δ παπλᾶς, όπου θὰ σὲ βλογήσῃ καὶ νὰ καῆ τὸ χείλη του, δποὺ θὰ σὲ φιλίσῃ Χίος

*Ω Παναγὶα καθολικὴ καὶ Παναγὶα ἀεοῦσα,
τὴν κόρην, ὅποὺ ἀγαπῶ, νὰ μοῦ τὴν βλουῦσα
όδ.

Ἄλλος παππᾶς τὴν βλογάει καὶ ἄλλος ἄντρας τὴν παίρνει
ελοπν. Καὶ ἄνευ ἀντικ.: Ἡνλόήσαντες τὸν δεῖνα "Ανδρ.
Ἵα βλογῆσε τὴν ἐκκλησὰ Σκῦρ. Οὐλ' τὸν πουδάρ'
καὶ τὰ βλουγῆσιν Λέσβ. β) "Υπανδρεύω, νυμφεύω Νί-
ορ.: *Ἀσμ.

Μάννα, γιατί δὲ μ' εὐλοῦς, γιατί δὲ μὲ παντρεύεις;
Καὶ ἀμτβ. ἐνεργ. καὶ μέσ. νυμφεύομαι πολλαχ. Τὴν βλο-
γῆσε τὴν δεῖνα πολλαχ. Τὴν βλόησι τὴν δεῖνα Εὔβ. (Στρό-
ν.) || *Ἀσμ.

"Ασπρη μον διαμαντόπετρα πὸ τῆς Βλαχγᾶς τὰ μέρη,
χαρά του ποῦ σὲ βλογῆθῃ καὶ ὅποὺ σὲ κάνει ταῖοι
Νίσυρ.

Τὸ προξενεῖο μοῦ φέρανε γυναικα γγὰ τὰ πάρω
καλλὶ ἡταῖς, μάθε μου, νὰ βλογῆθω τὸ Χάρω
Κρήτ. Ή σημ. καὶ μεσν. Πβ. Σαχλίκ. Στίχ. 419—420 (εκδ.
GWagner σ. 94) «κι ἀφοῦ γνωστοῦν οἱ ἄτυχες κι ἀπίνη φα-
νερωθοῦσιν, | τότε γυρεύγουν ἀφορμὴν νὰ τοὺς εὐλογη-
θοῦσιν». 5) Ἀρχίζω (εἰς τὴν γένεσιν τῆς σημασίας
συνετέλεσεν ἡ συνήθης φρ. βάζω βλογητὸ = ἀρχίζω,
δι' ἣν ίδ. βλογητὸς 2 β) Εὔβ. ("Ακρ.): Παροιμ.
φρ. Νὰ νογᾶς καὶ νὰ βλογᾶς (νὰ νοῆς, ἥτοι νὰ σκεφθῆς
πρῶτον καλῶς διτι μέλλεις νὰ ἐπιχειρήσῃς καὶ ἔπειτα νὰ
ἀρχίσῃς) "Ηπ. || Παροιμ. Κᾶποιον παντρεύαντι κ' ἵκεῖνους
ἔλι, βλουγῆται κ' ἔρχονται (ἐπὶ τοῦ φαθύμου καὶ εἰς σοβα-
ρωτάτην ὑπόθεσιν) "Ακρ. 6) Κατὰ γ' ἐν. πρόσ. ὑπάρ-
χει, εὐρίσκεται, ύψισταται Ζάκ. Κεφαλλ. Κέρκ. ("Αργυ-
ρᾶδ.) Πελοπν. (Αἴγ. Αρκαδ. Δημητσάν. Καλάβρυτ. Κο-
ρινθ. Κόρκιν. Μεσσ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ.
— Γ' Επαχτίτ. ἐν Προπολ. 1,250 — Λεξ. Ελευθερούδ. Δη-
μητρ.: Δὲ βλογάει ἄνθρωπος — ψυχὴ γεννημένη — λεφτὸ
κττ. Κεφαλλ. Δὲ βλογάει πουλλὶ πουθενὰ Τρίκκ. Δὲ βλο-
γᾶει τέτοιο πρᾶμα τὸ παζάρι Αἴγ. Βλουγᾶει λιμόν' νὰ μ'
δώκεις γγὰ γετρικό; — Βλουγᾶει κι παραβλουγᾶει, νὰ σὶ
δώκουν Αίτωλ. || *Ἀσμ.

*Ἐδῶ νερὸ δὲ βρίσκεται καὶ βρόνται δὲ βλογᾶει
Πελοπν.

*Ικεὶ κλαράκι δὲ βλουγᾶει γγὰ ν' ἀπονοκώσο' ἡ κόρη
Αίτωλ.

Μετοχ. Α) Ἐπιθετικ. 1) Ο ἔχων εὐλογίαν ἡ ὁ
ἄξιος εὐλογίας (ἡ σημ. δρμηθεῖσα ἐκ τῆς εὐφημητικῆς
χρήσεως πρὸς ἀποφυγὴν λέξεως κακοσημάντου προσέλαβε
γενικωτέραν χρῆσιν λεγομένη καὶ ἀντὶ τοῦ ἀμοιρος, ἄτυ-
χος, καημένος κττ.) κοιν.: Εὐλογημένο ἀτρόγυντο - σπίτι
κττ. "Ωρα καλὴ κ' εὐλογημένη! (τύχη ἀγαθῇ!) Ο βλογη-
μένος, δὲν καθόταν ἡσυχος, τι ἴθελε ν' ἀγακατευτῇ σὲ τέ-
τοιες βρωμοδουλειὲς καὶ νὰ βρίσκεται τώρα τὴν φυλακήν
πολλαχ. Βλογημένο μουλάρι - παιδὶ κττ. Μέγαρ. Βλογημένο
πρᾶμα (ἐπὶ ζῷου μὴ δυστρόπου) Κορινθ. Βλογημένον
πρᾶμα (τὸ εὐκόλως ἀμελγόμενον) Αίτωλ. || Φρ. Καλὸ
καὶ βλογημένο (ἐπὶ ὀνείρου) πολλαχ. β) Εύτυχισμένος
πολλαχ.: Βλογημένα χρόνα. 2) Νόμιμος σύζυγος Εὔβ.
("Ακρ.): Τ' ν ἔχει βλογημένη.

Β) Ούσ. 1) Θηλ., ἡ δοξολογία (διότι εὐθὺς μετ' αὐ-
τὴν ἔκφωνει ὁ ἱερεὺς «εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πα-
τρὸς κτλ.» καὶ ἀρχίζει ἡ λειτουργία) Ρόδ.: Ἐσήμανεν ἡ
βλογημένη. 2) Θηλ., μοναχὴ Παξ. Συνών. καλογραιά.

3) Θηλ., ἡ νόσος εὐλογία Ζάκ. Ικαρ. Καππ. ("Αναχ.)
Κωνπλ. Μύκ. Παξ. Πελοπν. (Σουδεν.) κ. ἀ.: Σαφάτα μέ-
ρες εἶχε τὸ παιδὶ τὴν βλογημένη Σουδεν. Συνών. ίδ. ἐν λ.

βλογὰ 9. 4) Ούδ., ἡ νόσος ἐπιληψία Ρόδ. ("Απολακ.)

5) Ούδ., ἡ νόσος ἐρυσίπελας Σάμ. 6) Ούδ., ἀπό-
στημα ὑπὸ τὴν μασχάλην τῶν πανωλοβλήτων σημαῖνον
ιασιν καὶ ἀνοσίαν Θράκ. (Αίν.) Ρόδ.

*Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Εὐλογημένη καὶ ώς τοπων. Κύπρ.

*βλόμιθας δ, βλόμιθας Σκῦρ. βλούμιθας Σκῦρ.

*Ἀγνώστου ἐτύμου.

Βαθὺ χάσμα ἐντὸς τῆς θαλάσσης: "Ἐπεσε μέο' τὸ
βλόμιθα τοι πνίη.

βλούξα ἡ, Πόντ. ("Οφ. Σαράχ.)

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ φλέγμα τὸ ὅποιον ἀποχρέμπεται ὁ βήχων.

βλουξιστέρα ἡ, Πόντ. (Χαλδ.)

*Ἐκ τοῦ φ. *βλουξίζω < βλούξω.

*Ἀντλία τῶν παιδῶν ἐκ καλάμου δι' ἣς ἀναρροφῶντες
ῦδωρ ἐκτοξεύουν κατ' ἄλλων.

βλουξῶ Πόντ. ("Οφ. Σαράχ.)

*Ἐκ τοῦ ούσ. βλούξα.

*Ἀποχρέμπομαι.

βλυσίδι τό, Δαρδαν. "Ηπ. (Τσαμαντ.) Θράκ. Ιων.
(Κρήν.) Κεφαλλ. Κορσ. Μακεδ. (Καστορ.) Πελοπν. ("Αρκαδ.
Βούρβουρ. Γέρμ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Οίν. Τριφυλ.) Στερελλ.
(Μεσολόγγ.) Τσακων. κ. ἀ. — Αλασκαράτ. Ποιήμ. 148
ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 58—Λεξ. Δεέκ Αίν. Λάουνδ.
Βυζ. Μπριγκ. Ελευθερούδ. Πρω. Δημητρ. βλυσίδ' "Ηπ.
("Αρτ. Δρόβιαν. Ζαγόρ. Ιωάνν.) Μακεδ. (Βλάστ. Κατα-
φύγ. Καστορ. Σέρρ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ. βλεσίδι Πε-
λοπν. (Κίτ. Μάν.)

Κατὰ ΓΧατζίδ. ἐν Αθηνᾶ 38 (1936) 6 ἐκ τοῦ ἀρχ. ούσ.
βλύσις κατὰ τύπον ὑποκορ., κατὰ ΒΦάβην ἐν Λεξικογρ.
Αρχ. 5 (1918/20) 179 κέξ. ἐκ τοῦ μεσν. ούσ. βλησίδιον.

1) Θησαυρὸς κεκρυμμένος ἐν τῇ γῇ ἡ ἀλλαχοῦ "Ηπ.
("Αρτ. Δρόβιαν. Ζαγόρ. Τσαμαντ. Θράκ. Μακεδ. (Βλάστ.
Καταφύγ. Καστορ. Σέρρ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Τσακων. κ. ἀ.
— Λεξ. Λάουνδ. Βυζ. Μπριγκ.: *Ἀσμ.

*Ανάθεμα τὸν Ντζοροτᾶρ ὁπ' ηῦρε τὸ βλυσίδι
καὶ τὸ δώκε τοῦ βασιλεᾶ καὶ πῆρε τὸ Μισίδι
Πελοπν. Συνών. βίος 7. β) Ἐν γένει θησαυρός, πλοῦ-
τος "Ηπ. Μακεδ. (Καστορ.) κ. ἀ.: Φρ. Νὰ γένεις βλυσίδ!

(νὰ εὐτυχήσῃς!) "Ηπ. || *Ἀσμ.

Δὲ θέλει γγὸν τοῦ βασιλεᾶ, δὲ θέλει γγὸν τοῦ ωῆγα,
μόρ' θέλει γγὸν τοῦ καπετάρ' πόχει πολὺ βλυσίδι

Καστορ. γ) Χρυσὸς "Ηπ.: *Ἀσμ.

Θέ μου, νὰ γίνη βασιλεάς, Θέ μου, νὰ γίνη ωῆγα,
νὰ γίνη ἡ ἀρχοντόπουλο μ' ἐννεὰ λογιῶ βλυσίδι.

2) Συνεκδ. τόπος ενφορος, τόπος πλούσιος (ὅπου δηλ.
δύναται τις ν' ἀνεύρῃ τρόπον τινὰ θησαυρὸν) "Ηπ. (Ιωάνν.)
Στερελλ. (Αίτωλ.): Πάει κατὰ τὴν Βλαχγὰ ποῦ εἰνι βλυσίδ'
Ιωάνν. Τοῦτον τοῦ μαναστήρ' νιὰ βουλὰ ἥταν βλυσίδ' Αί-
τωλ. 3) Νόμισμα συνήθως χρυσοῦν προσφερόμενον εἰς
τὴν νύμφην Μακεδ. (Καταφύγ.) Ή σημ. καὶ ἐν κώδικι
τοῦ 17ου αἰώνος. Πβ. ΠΠαπαγεωργ. ἐν Βυζ. Zeit. 3
(1894) 284 Πβ. καὶ ΙΒισβίζ. ἐν Επετ. Αρχ. Δικαίου 1,
47—48.

4) Κέρδος, εἰσόδημα "Ηπ. (Δρόβιαν. κ. ἀ.) Ιων. (Κρήν.)
Κεφαλλ. Κορσ. κ.ἀ.—Αλασκαράτ. ἐνθ' ἀν.: Ποίημ.

Κερδοιος γέ ἀγάπη τοῦ Υψίστου | δὲν ἔτρωε παρὰ ξίδι,
τὸ λάδι ποῦ ἔστερηθηκε | τὸ βαλε 'ς τὸ βλυσίδι
Αλασκαράτ. ἐνθ' ἀν.: 5) Αφθονία, πλῆθος (ἡ λ. κατη-